

30 בנובמבר 2016

לכבוד
רה"מ מר בנימין נתניהו,
לשכת רה"מ
קריית בן-גוריון, בניין ג'
ירושלים 91950

נכבדי,

הנדון: העדר חקיקה בעיסוק ביצוע מילות ופיקוח על העוסקים בכך, אשר פרט לסיכון חיי ציבור כולו,

הביאה לפגיעה באוכלוסיות המוחלשות וגזענות כלפי יוצאי אתיופיה

הריני לפנות אליך בשם עמותת "טבקה" – צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה (ע"ר), אשר חרטה על דגלה את המאבק בתופעות אפליה וגילויי גזענות בכלל וכנגד עולי אתיופיה בפרט, ומהווה זרוע משפטית של יוצאי אתיופיה בסיוע לקהילה במימוש זכויותיה ובשילובה השוויוני בחברה הישראלית, בעניין שבנדון כדלקמן:

1. ביום 28.11.2016 הובא לידיעתנו תופעה חמורה ומזעזעת של גזענות ורשלנות פושעת מצד מוהל מוסמך בשם הרב אסולין אליהו (להלן: "**הרב אסולין**"), שצולם במצלמה נסתרת במסגרת תחקיר שערך תחקירן חטיבת החדשות של תאגיד השידור הציבורי "כאן" והופץ בכלי המדיה השונים, לפיו, בהוראת הרב אסולין נשלחים מוהלים מתלמידים וללא כל ניסיון "להתאמן" על תינוקות, בין היתר, להורים יוצאי הקהילה האתיופית אשר מהווים שפני ניסיון בכל הקשור לכך. בנוסף, מציע הרב אסולין לתחקירן "כאן" לעבור "מסלול מקוצר" בדרך להפיכתו למוהל וזאת בתמורה ל-11 אלף דולרים. כמו כן מציע הרב אסולין לתחקירן להתלוות אליו לברית מילה ולמול תינוק מבלי שעבר כל הכשרה וזאת ללא ידיעת ההורים (!) והכל כפי שיפורט להלן:

א. כפי שנראה בסרטון, הרב אסולין אומר לתחקירן בפגישה הראשונה: "**צריך לבוא לבריתות, לא תאוריה, בפועל. אתה מתחיל היום, שבוע הבא אתה עושה כרטיס ביקור שלך מוהל ואתה מחלק אותו, שידעו שאתה מוהל. אנחנו סוגרים חוזה ובאותו יום יש לך תעודה, אבל אתה לא מראה אותה לאף אחד**". לאחר מכן הרב אסולין עושה 'לחיים' עם התחקירן, והעסק יוצא לפועל. בהמשך הרב אסולין אומר לתחקירן: "**אני רואה שיש לך ידיים טובות, אתה לא רועד**".

ב. "**יש את האתיופים הרגילים ויש גם סודנים, שהם יותר גרועים, הם שחורים כמו כושים. ללמוד עליהם זה הכי טוב שבעולם, זה לא באולם, אין אנשים, אין אבא אין כלום. גם אם אתה עושה טעויות אפשר לתקן, הם לא מבינים מה זה טעות אפילו, זה בשר תותחים, כמו שאומרים**".

ג. במהלך התחקיר דחק הרב המוהל בתחקירן "כאן" לבצע ברית מילה בבית בדרום תל-אביב בו מתגוררת עובדת זרה שביקשה למול את בנה, זאת מבלי לגלות לאישה כי התחקירן חסר ניסיון. התחקירן סירב לבצע את ברית המילה ומאוחר יותר ננזף על-ידי הרב והמאכזר.

ד. רגע לפני הברית תועד הרב אסולין אומר לתחקירן: "**האבא לא נמצא, רק האמא, אני ואתה. אתה יכול לעשות טעויות ואני אתקן לך. לא שתעשה טעויות, תעבוד לאט לאט**". לברית עם התחקירן מצטרף גם מתווך שאומר לתחקירן לפני הברית: "**אתה נכנס כמו מוהל ותיק, אין שאלות ואין תשובות, הם ערניים מאוד מאוד, שלא יקלטו שאתה תלמיד**". הרב אסולין אומר לתחקירן: "**תהיה צמוד אלי ותהיה קשוב אלי**".

2. מעיון בפסקי דין ובמצב החקיקה כיום לעניין הרשלנות הרפואית/ האחריות הנדרשת ממוהלים עולה כי:

- א. הסמכת מוהלים והפיקוח על פעילותם אינם מוסדרים בחוק. עם זאת הקימה המדינה מנגנון העוסק בכך באורח "וולונטרי". הסמכת מוהלים מופקדת בידי וועדה בין-משרדית לפיקוח על המוהלים, המשותפת למשרד הבריאות ולרבנות הראשית לישראל.
- ב. המוהלים המוסמכים הם מוהלים שקיבלו רישיון מידי הוועדה מפקחת על הכשרתם בתחום המעשי-כירורגי ובתחום ההלכתי-עיוני, ומתנה את קבלת הרישיון בתקופת התמחות אצל מוהלים מוסמכים ובבחינות עיוניות ומעשיות.
- ג. מוהלים לא-מוסמכים הם מוהלים שקיבלו את הכשרתם כעוזריו של מוהל ותיק, ובדרך זו למדו את המקצוע. **מוהלים אלו אינם כפופים לפיקוח מוסדי כלשהו, ולמעשה אין אסור חוקי על מילה ללא הסמכה (!)**
- ד. אציין כי אומנם דיני הרשלנות חלים גם על מוהל, ואם המוהל אינו עומד ברמת המיומנות והכישורים המקצועיים המקובלים בקרב העוסקים במקצועו, יישא באחריות לנזק שגרם אך זוהי אינה רמת הזהירות כפי הנדרשת מאדם העוסק במקצוע הרפואה, היינו, מוהלים מוסמכים, ושאינם מוסמכים אינם כפופים לתקנות וההנחיות המוטלות על אדם העוסק ברפואה.
3. הגם כי מדובר בפעולה כירורגית, במצב הדברים המתואר כאמור, אין אסור חוקי על מילה ללא הסמכה דבר המותר פתח למוהלים מוסמכים עסקנים לקבל סכומי עתק לצורך "הכשרה", מעודד שימוש באוכלוסיות המוחלשות כשפני ניסיונות, ומסכן את שלום הציבור כולו.
4. **לאור האמור לעיל נבקשך לפעול לאלתר וללא דיחוי כדלקמן:**
- א. להורות על זימונה של וועדה בהולה שתבחן את המצב המשפטי כיום.
- ב. להורות על בחינת הצעות החוק שהוגשו זה מכבר לעניין הסדרת עיסוק המוהלים, ולפעול לקידום הצעת החוק עד להעברתו בכנסת.
5. לסיכום אציין הדבר חמור אף יותר כאשר גילויי הגזענות וקבלת כספים ע"י נושאי משרה ציבורית מתגלה דווקא במוסד הרבנות הראשית, גוף האמור לשמש דוגמא ולעודד קיום מצוות, אשר בהעדר פיקוח ונקיטת סנקציות והליכים משמעתיים, מביא באופן ישיר לרמיסה, ביזיון, וזלזול במצווה כה מהותית אשר ביסוד קיומה של היהדות; לפקפוק בצורך לקיימה על-ידי מוהלים מוסמכים מהרבנות דווקא (ולא בידי רופאים כירורגים); לזילות וזלזול בממסד הדתי, וגרוע מכך- סיכון חייהם של תינוקות בני-יומן, ולפיכך התקנת חוק כמובא לעיל תביא לשיקום אמונם של יוצאי אתיופיה, אוכלוסיות מוחלשות וכלל הציבור בממסד הרבני ובמוסדות הממשלה ויביא למיגור תופעות מקוממת זו.
1. אנו תולים תקוותנו בנכבדי כי יטפל בתופעה המקוממת- במלוא העוצמה וללא דיחוי.
2. ממתין בדריכות לתשובתך.

בברכה
 פנטהון אספה- דויט,

מנכ"ל עמותת "טבקה" - צדק ושוויון ליוצאי- אתיופיה, (ע"ר).

העתקים:

- מר ראובן (רובי) ריבלין, כבוד נשיא מדינת ישראל
- חה"כ יעקב ליצמן, שר הבריאות
- חה"כ דוד אזולאי, שר לשירותי הדת
- חה"כ בוז'י הרצוג, יו"ר האופוזיציה
- חה"כ אלי כהן, יו"ר ועדת הרפורמות
- מר אברהם נגוסה, יו"ר ועדת עליה וקליטה והתפוצות
- מר צבי קנור, יו"ר עמותת טבקה
- פרופ' אסא כשר, חבר וועד מנהל טבקה